

Avizul Comitetului Regiunilor privind al cincilea raport privind coeziunea

(2011/C 166/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută faptul că viitoarea politică de coeziune ar putea să acopere toate regiunilor europene, indiferent de nivelul lor de dezvoltare, și susține crearea unei noi categorii intermediare de regiuni și garantarea unui tratament egal pentru aceste regiuni;
- dorește ca, la punerea în aplicare și la evaluarea politicii de coeziune, să se ia în considerare și alți indicatori care vin în completarea PIB-ului, astfel încât gradul de dezvoltare a fiecărei regiuni să fie mai corect reprezentat;
- își reafirmă dorința de menținere a FSE ca parte integrantă a fondurilor structurale, în cadrul politicii de coeziune, și consideră că implementarea sa va trebui teritorializată;
- solicită ca obiectivul cooperării teritoriale să fie consolidat, îndeosebi prin sporirea resurselor care îi sunt destinate, și preconizează ca resursele financiare destinate diverselor programe să fie repartizate la nivel comunitar, și nu la nivel național, ca până acum;
- susține principiul general al corelării politicii de coeziune cu obiectivele Strategiei Europa 2020, însă reamintește că, în virtutea obiectivelor proprii înscrise în tratat, politica de coeziune nu trebuie pusă exclusiv în slujba acestei strategii;
- ar dori ca obiectivul coeziunii teritoriale să se materializeze prin identificarea unei axe teritoriale prioritare în cadrul *meniului* UE, aceasta venind în completarea tematicilor legate de Strategia Europa 2020;
- sprijină elaborarea unui cadru strategic comun și propune ca autoritățile locale și regionale din fiecare stat membru să fie implicate în *contractele de parteneriat pentru dezvoltare și investiții*, în conformitate cu principiile guvernancei pe mai multe niveluri;
- se opune cu hotărâre dispozițiilor privind așa-numita condiționalitate macroeconomică externă propusă de Comisia Europeană și propunerii de constituire a unei rezerve de performanță, acceptând necesitatea instituirii unor noi forme de condiționalități financiare, în funcție de rezultate, în măsura în care criteriile alese sunt generale, echitabile, proporționale și se bazează pe principiul tratamentului egal.

Raportor:	dl Michel DELEBARRE (FR-PSE), primarul oraşului Dunkerque
Document de referinţă:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – Concluziile celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială: viitorul politicii de coeziune
	COM(2010) 642 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută publicarea celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială, care constituie o **bază de discuție corespunzătoare** pentru liniile directoare ale politicii de coeziune după 2013;

2. recunoaște importanța analizei efectuate de Comisia Europeană în acest raport privind coeziunea, primul elaborat după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, în special sub aspectul recunoașterii coeziunii teritoriale drept unul dintre obiectivele-cheie ale Uniunii. Cu toate acestea, regretă faptul că raportul se bazează în special pe statistici anterioare **crizei financiare, economice și sociale** pe care Uniunea Europeană o traversează din 2008 încoace; își exprimă așadar dorința ca viitoarea perioadă de programare să țină seama de date statistice posterioare crizei și solicită Consiliului și statelor membre să depună toate eforturile posibile, pe plan politic și administrativ, în vederea îndeplinirii acestui obiectiv. De asemenea, acest fapt subliniază necesitatea de a se utiliza și alți indicatori complementari, mai actualizați, pentru a determina stadiul real de dezvoltare al regiunilor, dat fiind că PIB-ul singur nu va reflecta impactul efectiv al crizei. Comitetul Regiunilor s-a pronunțat deja pe această temă în avizul său intitulat „Măsurarea progreselor – dincolo de PIB”. În acest aviz se propun doi indicatori cuprinzători care vor fi disponibili în scurt timp, și anume indicele global de mediu și un sondaj social armonizat la nivel regional;

3. apreciază **progresele politicii de coeziune**, care a permis creșterea și crearea de locuri de muncă, sporirea capitalului uman, facilitarea construcției de infrastructuri critice în teritoriu și îmbunătățirea protecției mediului. Comitetul subliniază că politica de coeziune este recunoscută, de asemenea, pentru efectul său multiplicator asupra competitivității și inovării, în special datorită capacității sale de mobilizare a potențialului deținut de sectorul privat;

4. constată că, în ciuda progreselor politicii de coeziune în ceea ce privește reducerea disparităților, între regiunile europene și în cadrul acestora **se mențin importante decalaje**, și anume

diferențe în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii, între veniturile cetățenilor, în calitatea serviciilor publice și accesul la acestea. Disparitățile sunt accentuate în special de impactul diferențiat al crizei economice și financiare și al provocărilor din ce în ce mai acute ce constau în globalizare, șomaj (mai ales în rândul tinerilor), îmbătrânirea populației, schimbările climatice și dependența energetică;

5. insistă așadar ca politica de coeziune să dispună de **resurse** pe măsura obiectivelor urmărite, consolidând acțiunile la nivel național, regional și local, pentru a permite o reală reechilibrare economică, socială și teritorială a regiunilor europene;

6. reamintește că **valoarea adăugată comunitară** a politicii de coeziune constă în principal în abordarea sa:

- **solidară**, prin susținerea dezvoltării echilibrate la nivelul Uniunii;
- **strategică**, printr-o identificare a obiectivelor-cheie adaptate nevoilor din teritoriu și ale populației acestuia;
- **integrată**, pe baza unei sinergii între politicile sectoriale dintr-un anumit teritoriu;
- **transversală** a diverselor politici cu impact în teritoriu;
- **teritorială**, pe baza unui diagnostic teritorial care să pună în evidență punctele forte și pe cele slabe ale fiecărei regiuni;
- **multianuală**, prin definirea de obiective pe termen scurt, mediu și lung;
- **în parteneriat**, cu implicarea nivelurilor european, național, regional și local, precum și a actorilor socioeconomi din teritoriu, în elaborarea și implementarea programelor operaționale;

7. reamintește că, mulțumită acestei abordări unice, politica de coeziune permite integrării europene (mai mult decât orice altă politică a Uniunii Europene) să se facă simțită la nivel teritorial și al cetățenilor, răspunzând în mod adaptat și coordonat nevoilor acestora;

Pentru o nouă arhitectură a politicii de coeziune

O politică de coeziune pentru toate regiunile, adaptată nivelului de dezvoltare a fiecăreia

8. salută faptul că al cincilea Raport privind coeziunea confirmă necesitatea ca viitoarea politică de coeziune să poată acoperi **toate regiunile europene**, indiferent de nivelul lor de dezvoltare. În acest sens, subliniază faptul că fondurile structurale vor trebui concentrate cu prioritate în regiunile europene mai puțin dezvoltate, în paralel cu furnizarea unui sprijin indispensabil celorlalte regiuni, astfel încât să se încurajeze evoluția acestora sub aspectul competitivității, al ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și al dezvoltării durabile, pentru a promova dezvoltarea armonioasă a întregii Uniuni;

9. consideră că trebuie preconizată crearea unei **noi categorii intermediare de regiuni**, care să se situeze între 75% și 90% din PIB-ul comunitar. Acest sistem urmărește reducerea importanței pragului fixat la 75% din PIB-ul comunitar (limita actuală de eligibilitate dintre obiectivele „convergență” și „competitivitate”) și garantarea unui tratament egal pentru aceste regiuni. Vor trebui avute în vedere atât dificultățile regiunilor care, începând din 2013, vor ieși pentru prima oară de sub incidența obiectivului de convergență, cât și dificultățile regiunilor care, deși eligibile în cadrul obiectivului „competitivitate” în perioada actuală de programare, se confruntă în continuare cu dificultăți socioeconomice structurale sub aspectul îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020 și care sunt afectate de disparități regionale interne. Crearea acestei categorii nu ar trebui să penalizeze regiunile care întrunesc în prezent condițiile de finanțare în cadrul obiectivelor „convergență” și „competitivitate” sau care se află în perioadă de tranziție (*phasing in* și *phasing out*);

10. reiterează apelul pentru luarea în calcul a **altor indicatori în afară de PIB**, în special în scopul punerii în practică și al evaluării programelor, astfel încât gradul de dezvoltare a fiecărei regiuni și problemele specifice de coeziune socială și teritorială ale acestora [disparități subregionale, diferențe de venit, rata șomajului, accesibilitatea la serviciile de interes general (SIG) și la mijloacele de transport și interoperabilitatea acestora din urmă, calitatea mediului, bunăstarea socială, nivelul de educație etc.] să fie mai corect reprezentate. Evaluarea la jumătatea perioadei de programare (5+5) trebuie să fie ocazia de a lua în considerare aceste noi criterii care vin în completarea PIB-ului. Comitetul solicită așadar Comisiei Europene elaborarea unei liste de **indicatori de dezvoltare, teritoriali, sociali și de mediu**, aplicabili la nivel subregional, pe baza lucrărilor EUROSTAT, ORATE și OCDE ⁽¹⁾;

Îmbunătățirea abordării integrate

11. susține **abordarea integrată** a politicii de coeziune pentru a favoriza complementaritatea tuturor fondurilor

⁽¹⁾ Observatorul în rețea al amenajării teritoriului European (ESPON/ORATE).

(Fondul de coeziune, FEDER, FSE, FEADR și FEP) și pentru a facilita implementarea acestora printr-o abordare integrată. Comitetul preconizează definirea clară a domeniilor de acțiune pentru fiecare dintre acestea și a modurilor în care intervențiile prin alte fonduri UE, cum ar fi cele destinate transporturilor sau mediului, intră în relație cu cele dintâi, atât la nivel strategic, cât și la nivel operațional. De asemenea, trebuie definite orientări clare la nivel european și instituite structuri de coordonare la nivel național și subnațional;

12. solicită detalii în privința **modului de implementare a Fondului social european** și consideră că, în contextul politicii de coeziune, FSE ar trebui să fie rămână o parte integrantă a fondurilor structurale, ca în prezent. Comitetul cere o colaborare mai strânsă între FSE și FEDER. În acest sens, Comitetul încurajează recurgerea la o finanțare încrucișată și instituirea unor programe operaționale finanțate din mai multe fonduri (FEDER și FSE);

13. consideră că, dacă se dorește ca FSE să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și ale Strategiei europene privind ocuparea forței de muncă, **implementarea sa va trebui teritorializată** și încadrată în totalitate de politica de coeziune, pe baza nevoilor identificate la nivel teritorial ⁽²⁾. Comitetul salută faptul că în concluziile Președinției belgiene, elaborate în urma reuniunii informale ⁽³⁾ a miniștrilor responsabili cu politica de coeziune, se preconizează „consolidarea dimensiunii regionale a FSE și deci creșterea vizibilității acestuia”, așadar integrarea sa în strategiile socioeconomice regionale;

14. ar dori ca **vizibilitatea proiectelor finanțate prin FSE** să crească, printr-o implementare și mai teritorializată, bazată pe nevoile locale cele mai concrete și mai practice, astfel încât să li se atribuie cât mai multă relevanță, completându-se acțiunile realizate în materie de comunicare și sensibilizare, în cadrul asistenței tehnice la nivel comunitar, național și regional;

15. consideră că **repartizarea între FEDER și FSE** trebuie să se bazeze pe un procent stabilit la nivel național, pentru a garanta că bugetele FSE corespund mizelor de coeziune economică și socială în diferitele state membre și regiuni. Comitetul Regiunilor propune ca, în interiorul limitelor stabilite în acest mod, statele membre să coopereze cu autoritățile locale și regionale în repartizarea, la nivel național, a fondurilor structurale (FEDER și FSE);

16. consideră că, în viitor, **flexibilitatea între FEDER și FSE** va trebui încurajată și simplificată, îndeosebi prin intermediul noului cadru strategic comun și în special în cadrul abordărilor de dezvoltare locală și planurilor integrate ale orașelor și ale autorităților locale ⁽⁴⁾. De asemenea, Comitetul solicită Comisiei Europene să prevadă în viitoarele propuneri legislative un sistem similar pentru FEDER și FEADR, în vederea asigurării unei abordări mai integrate la nivelul regiunilor rurale;

⁽²⁾ Cf. Avizul privind viitorul Fondului Social European după 2013 - CdR 370/2010 [raportor: dna Catuscia MARINI; (IT-PSE)].

⁽³⁾ Reuniunea ministerială informală desfășurată la Liège, la 22 și 23 noiembrie 2010.

⁽⁴⁾ Cf. articolul 8 (privind dezvoltarea urbană durabilă) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

Îmbunătățirea cooperării teritoriale

17. este de acord cu **referința la cooperarea teritorială**, care ar urma să-și păstreze structura actuală bazată pe trei componente, dar regretă lipsa unor detalii suplimentare. În acest sens, ar dori ca obiectivul să fie consolidat prin intermediul:

- unei creșteri a resurselor care îi sunt destinate;
- unor reguli specifice mai adaptate programelor de cooperare teritorială prin intermediul sporirii asistenței tehnice la nivel local, simplificând regulile de audit și de control, stabilind în mod aplicabil și adaptat un nivel forfetar al costurilor indirecte, definind regulile de eligibilitate a cheltuielilor comunitare etc.;
- unor propuneri ce vizează îmbunătățirea guvernanței acestor programe;

18. preconizează ca **resursele financiare destinate programelor de cooperare teritorială să fie repartizate la nivel comunitar**, și nu la nivel național, ca până acum. Beneficiarii acestor programe ar trebui să justifice mai clar rezultatele și valoarea adăugată generată de proiectele de cooperare teritorială de la nivel regional prin transfer de bune practici și de expertiză. Comitetul își propune să sprijine o abordare strategică și integrată la nivelul spațiilor de cooperare, cu evitarea oricărui considerații naționale referitoare la randamentul financiar;

19. solicită Comisiei ca, în viitoarele propuneri legislative, să prevadă dispoziții care să permită **FSE** să intervină în cadrul programelor de **cooperare teritorială**, în vederea finanțării măsurilor ce țin de domeniul său de aplicare;

20. îndeamnă la o **complementaritate reală a celor trei obiective ale politicii de coeziune**. Intervenția Uniunii Europene la nivel transfrontalier, transnațional și interregional trebuie să poată veni în completarea celei efectuate la nivelul programelor regionale puse în aplicare în contextul obiectivelor „convergență” și „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă”. Identificarea, în programele regionale, de axe sau de măsuri destinate cooperării teritoriale ar putea fi încurajată, mai ales pentru a permite finanțarea de proiecte structurale la nivel transfrontalier sau transnațional. În paralel, trebuie să se tindă către o mai bună coordonare între cele trei componente ale obiectivului „cooperare teritorială”;

21. subliniază necesitatea unei **mai bune corelări a programelor de cooperare teritorială cu strategiile teritoriale** elaborate pe baza voinței comune a actorilor din teritoriu ⁽⁵⁾. În această privință, Comitetul consideră că programele transnaționale pot să vină în sprijinul strategiilor macroregionale, precum și al strategiilor maritime integrate, în curs de elaborare. De asemenea, programele transfrontaliere vor putea contribui la realizarea strategiilor euroregionale și euro-

metropolitane aflate în desfășurare. Ca atare, Comitetul solicită revizuirea semnificativă, în sensul extinderii, a distanței de 150 de km utilizate pentru clasificarea insulelor ca regiuni frontaliere;

22. solicită Comisiei Europene să faciliteze stabilirea unor noi parteneriate teritoriale, prin simplificarea și îmbunătățirea modului de gestionare a programelor de cooperare interregională. O mai bună **cooperare interregională** nu numai că asigură o abordare coordonată a problemelor comune, ci și recunoaște faptul că soluțiile inovatoare nu sunt delimitate de granițele actuale dintre teritorii;

23. reamintește că **Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT)** ⁽⁶⁾ rămâne un instrument valoros de facilitare a cooperării, în special în cadrul cooperării transfrontaliere. Comitetul consideră că Regulamentul privind GECT va trebui simplificat și adaptat în cursul viitoarei perioade de programare, în funcție de experiențele înregistrate în cursul actualei perioade. Aceste simplificări vor putea viza în special prevederile referitoare la personal și la regimul fiscal al GECT, precum și o reducere a duratei procedurilor actuale. În plus, Comitetul încurajează acordarea mai sistematică de subvenții globale pentru GECT, astfel încât acestea să poată gestiona direct fonduri structurale;

24. solicită Comisiei Europene să îmbunătățească nivelul actual de **cooperare la frontierele externe**. Este necesară mai ales simplificarea procedurilor și crearea mai multor sinergii între intervenția FEDER, cea a Instrumentului european de vecinătate și parteneriat (IEVP) și cea a Fondului european de dezvoltare (FED);

25. subliniază importanța cooperării teritoriale pentru regiunile ultraperiferice: din cauza poziției geografice a acestora, la granițele exterioare cele mai îndepărtate ale UE, cooperarea teritorială este absolut necesară. Comitetul solicită implementarea **Planului de acțiune pentru vecinătatea extinsă**, pentru a îmbunătăți integrarea acestor regiuni în mediul lor geografic;

Priorități strategice adaptate specificităților regionale

Pentru mai multă flexibilitate în relația cu Strategia Europa 2020

26. subliniază că, alături de alte măsuri finanțate de Uniunea Europeană, politica de coeziune poate și trebuie să joace în continuare un rol decisiv, atât pentru a permite o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, așa cum prevede Strategia Europa 2020, cât și pentru a **sprijini dezvoltarea armonioasă** a Uniunii, printr-o sporire a potențialului propriu al tuturor regiunilor și o reducere a decalajelor dintre regiunile europene, în conformitate cu prevederile articolului 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

⁽⁵⁾ Cf. Avizul din proprie inițiativă al CoR „O strategie pentru zona geografică Marea Nordului – Canalul Mânecii” – CdR 99/2010 fin [raportor: dl Hermann KUHN, (DE-PSE)].

⁽⁶⁾ Cf. Avizul din proprie inițiativă pe tema „Noi perspective pentru revizuirea Regulamentului privind GECT” – CdR 100/2010 rev.3 [raportor: dl Alberto NÚÑEZ FEIJÓO, (ES-PPE)].

27. susține principiul general al corelării politicii de coeziune cu **obiectivele și inițiativele emblematice ale Strategiei Europa 2020**, astfel încât creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă să înregistreze progrese. Cu toate acestea, Comitetul consideră că în perioada 2007-2013 au fost deja depuse eforturi substanțiale în acest sens și că, înainte de a se trece la o mai mare concentrare a resurselor, va trebui să se procedeze la evaluări;

28. astfel, reamintește că, în virtutea obiectivelor proprii înscrise în tratat, și anume reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale dintre regiunile Uniunii Europene, **politica de coeziune nu trebuie pusă exclusiv în slujba Strategiei Europa 2020 și a programelor naționale de reformă**. Prin urmare, politica de coeziune trebuie să se bazeze pe situația din teritorii, pe nevoile și potențialul lor de dezvoltare;

29. susține principiul general al unui *meniu* comunitar cu ample priorități tematice, care să înlocuiască logica actuală de direcționare a fondurilor structurale către categorii de cheltuieli definite în mod restrictiv. Comitetul se opune însă unei **restrângeri excesive a numărului de priorități** pentru care să se opteze la nivelul noilor contracte naționale de parteneriat pentru dezvoltare și investiții și al programelor operaționale, astfel încât să se lase autorităților locale și regionale destulă libertate în diferențierea teritorială a obiectivelor Strategiei Europa 2020;

30. consideră că nu este sarcina Comisiei Europene să confere caracter obligatoriu unora dintre aceste priorități, care vor trebui definite la nivel regional, pe baza unui diagnostic teritorial care să scoată în evidență punctele slabe și punctele forte ale regiunii. De asemenea, consideră că **nu este oportun să se impună concentrarea tuturor fondurilor structurale exclusiv asupra priorităților tematice** pe care regiunile vor trebui să le aleagă din meniul comunitar. Această prevedere ar contrazice însuși principiul abordării integrate, care presupune că o strategie de dezvoltare se bazează pe investiții în diferite sectoare;

31. solicită așadar Comisiei Europene ca **lista priorităților tematice** care ar putea figura în viitoarea reglementare privind politica de coeziune să nu fie prea restrictivă, nu numai pentru a ține seama de diversitatea teritorială, economică și socială a fiecărei regiuni, dar și pentru a depăși obiectivele Strategiei Europa 2020 în domeniile coeziunii sociale și teritoriale;

Pentru luarea efectivă în considerare a obiectivului coeziunii teritoriale

32. este de acord cu principiul **unei mai mari flexibilități în organizarea programelor operaționale**, pentru a putea interveni la diferite niveluri teritoriale (subregional, regional, pluriregional și macrorregional), în funcție de specificitățile teritoriale sau de spațiile funcționale cum ar fi bazinele fluviale, zonele de munte, arhipelagurile etc. Astfel de intervenții vor trebui totuși să se bazeze pe voința comună a actorilor din teritoriu și, mai ales, a autorităților locale și regionale de a se reuni în jurul unui proiect teritorial autentic, fără însă a pune la îndoială importanța nivelului regional;

33. ar dori ca **obiectivul coeziunii teritoriale** să se materializeze în noua structură a politicii de coeziune prin identificarea unei **axe teritoriale prioritare** în cadrul *menii* UE, aceasta venind în completarea tematicilor legate de Strategia Europa 2020, astfel încât coeziunea teritorială să poată asigura o amenajare echilibrată a teritoriului, prin care să se promoveze interdependența dintre regiuni și coerența generală a politicilor. Susține de altfel propunerea Comisiei Europene **de a se acorda o atenție deosebită regiunilor ce prezintă specificități teritoriale** (7);

34. subliniază că **regiunile ultraperiferice** ar trebui să continue să primească o atenție specială în virtutea statutului specific care le este recunoscut de articolul 349 din Tratatul de la Lisabona. Reamintește necesitatea de a se prevedea resurse financiare pentru aceste regiuni, care să compenseze o serie de constrângeri precum depărtarea, insularitatea, suprafața redusă, condițiile dificile de relief și climă, precum și dependența economică de un număr redus de produse. O astfel de compensație pare indispensabilă pentru facilitarea accesului RUP la piața internă, în condiții echitabile în raport cu celelalte regiuni europene;

35. este de acord cu faptul că **trebuie să se țină seama în mai mare măsură de dimensiunea urbană** în cadrul politicii de coeziune, printr-o mai mare implicare a orașelor și aglomerărilor urbane în toate etapele elaborării politicii de coeziune, de la programele naționale de reformă și contractele de parteneriat pentru dezvoltare și investiții până la programele operaționale. În acest sens, Comitetul ar dori ca dimensiunii urbane să i se acorde atenția cuvenită în cadrul programelor operaționale, reafirmându-și speranța că va fi privilegiată o abordare de dezvoltare urbană integrată. În acest context, Comitetul reamintește faptul că zonele urbane sunt caracterizate foarte adesea de serioase disparități economice, sociale și teritoriale, cărora trebuie să li se aducă rezolvări specifice. Această abordare de dezvoltare urbană integrată va trebui să ia în considerare și lucrările desfășurate în cadrul Cartei de la Leipzig, în vederea testării noului sistem de referință comun al orașului european durabil. De asemenea, se cuvine ca orașele să fie considerate poli de creștere și dezvoltare pentru întreaga regiune din care fac parte;

36. sprijină propunerea Comisiei Europene de a acorda unui rol mai important aleșilor locali și/sau regionali în elaborarea și punerea în practică a strategiilor de dezvoltare urbană în cadrul programelor operaționale. O astfel de implicare și responsabilizare a autorităților locale și regionale va trebui să presupună **subvenții globale** mai sistematice **pentru orașele**, aglomerările urbane și regiunile vizate. Comitetul Regiunilor se pronunță în favoarea menținerii dimensiunii urbane în cadrul politicii europene de coeziune. Orașele pot reprezenta motoare de creștere și de inovare importante. În afară de aceasta, intensificarea relațiilor între orașe și sate poate promova în mod deosebit coeziunea economică, socială și teritorială a UE și

(7) Cf. articolul 174 din TFUE: „[...]zonelor rurale, zonelor afectate de tranziția industrială, precum și regiunilor afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase”.

poate contribui totodată la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020. Pentru îndeplinirea acestei funcții sunt necesare și pe viitor măsuri pentru stabilizarea socială și economică și pentru dezvoltarea durabilă a orașelor și a zonelor urbane defavorizate. Aceste măsuri ar trebui planificate și puse în aplicare în cadrul programelor operaționale regionale;

37. regretă **lipsa unei referințe la dimensiunea rurală**, deși zonele rurale și periurbane reprezintă, conform definițiilor utilizate, peste 80% din teritoriul UE. Comitetul solicită Comisiei Europene să acorde o atenție cu totul specială legăturii dintre diferitele tipuri de autorități locale – cele din zonele urbane (orașe mari și mici) și cele din zonele rurale, aceasta constituind un element esențial al unei politici integrate de dezvoltare regională. În plus, își exprimă dorința ca dimensiunii rurale să i se acorde un loc binemeritat în cadrul viitoarei politici de coeziune, dar și de a se crea o mai bună conexiune și o mai mare sinergie între intervențiile FEDER, FSE și FEADR, atât prin intermediul cadrului strategic comun, cât și la nivelul programelor operaționale. De asemenea, Comitetul propune transformarea actualului program URBACT într-un program intitulat RURBACT⁽⁸⁾, care să permită încurajarea schimbului de bune practici și constituirea de rețele pe tema problematicilor urbane și rurale și a conexiunii ce trebuie stabilite între aceste două dimensiuni;

38. încurajează așadar **identificarea unei axe teritoriale** în cadrul programelor operaționale, care să permită finanțarea proiectelor încadrate în demersurile teritoriale subregionale. Noua abordare de dezvoltare locală trebuie să se transforme în cadrul strategic de ansamblu pentru dezvoltarea la nivel subregional a tuturor zonelor vizate, indiferent că acestea sunt urbane, rurale sau rural-urbane, și să fie inclusă în programele regionale;

39. regretă faptul că al cincilea raport privind coeziunea nu pune suficient accentul pe tendința de agravare a anumitor **disparități subregionale**. Aceste disparități sunt caracterizate de fenomene precum segregarea spațială, care generează anumite forme de ghettoizare, precum și declinul constant al unor zone izolate. Evidențierea cu claritate a acestor disparități subregionale, cu ajutorul unor date statistice corespunzătoare, și adoptarea de măsuri de reducere a acestora ar contribui la o mai bună luare în considerare a obiectivului coeziunii teritoriale la nivel local, cu condiția ca gestionarea să intervină la nivel regional;

40. susține necesitatea de a acorda o **atenție sporită inițiativelor de dezvoltare locală**, care vor trebui încurajate printr-o cofinanțare comunitară mai sistematică. Acolo unde este posibil, o parte a unui program operațional ar trebui consacrată unor inițiative de dezvoltare locală (de exemplu, unor parteneriate etc.). Acestea pot consta în cereri de oferte de proiecte

regionale sau multiregionale⁽⁹⁾ care urmăresc să încurajeze mai mulți actori publici (aleși ai colectivităților locale, reprezentanți ai instituțiilor publice etc.) și privați (întreprinderi, camere de comerț, întreprinderi sociale, cooperative, asociații etc.) să elaboreze și să implementeze o strategie de dezvoltare locală bazată pe o abordare integrată⁽¹⁰⁾. Inițiativele de dezvoltare locală pot contribui substanțial la dezvoltarea instituțională de la nivelul autorităților locale, cu condiția ca acestea să fie susținute financiar, inclusiv prin programe de asistență tehnică.

41. consideră că obiectivul **coeziunii teritoriale se aplică tuturor politicilor UE**, trebuind să se sprijine pe corelarea politicilor sectoriale cu politica de coeziune și pe o mai bună luare în considerare a impactului teritorial al tuturor politicilor Uniunii la momentul elaborării acestora. În acest context, Comitetul regretă faptul că nu există încă o reacție a Comisiei Europene la solicitarea sa de prezentare a unei Cărți albe privind coeziunea teritorială⁽¹¹⁾;

42. regretă faptul că în cel de-al cincilea Raport privind coeziunea **lipsește orice referință la serviciile de interes general (SIG)**, deși legătura intrinsecă dintre misiunile acestora și coeziunea socială este recunoscută explicit în articolul 14 din TFUE și în Protocolul nr. 26 anexat Tratatului de la Lisabona. Comitetul solicită așadar din nou ca impactul teritorial al politicilor UE asupra SIG să facă obiectul unor evaluări *ex-ante* și *ex-post*.

Punerea în aplicare a politicii de coeziune

Abordarea strategică

43. sprijină **elaborarea unui cadru strategic comun**, care ar cuprinde Fondul de coeziune, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit. Cu toate acestea, CoR ar dori ca acest cadru strategic să fie definit în comun de Consiliu și de Parlamentul European, în parteneriat cu Comitetul Regiunilor. Cadrul strategic comun trebuie să aibă în vedere precizarea domeniilor de acțiune și, prin urmare, rolurile și legăturile respective dintre aceste fonduri comunitare în regiunile Uniunii Europene, precum și cele cu alte fonduri UE cu o dimensiune teritorială clară și aflate în strânsă relație cu fondurile structurale, cum ar fi, printre altele, cele destinate rețelelor transeuropene sau eventualele fonduri viitoare pentru mediu și climă;

⁽⁹⁾ A se vedea, cu titlu de exemplu, modul în care este luată în considerare coeziunea teritorială în cadrul abordării integrate a programării fondurilor structurale în Italia, în cursul perioadei 2000-2006. Aceste proiecte teritoriale integrate acoperă șapte regiuni NUTS II și sunt puse în practică la nivel subregional.

⁽¹⁰⁾ A se vedea, ca exemplu, grupurile de acțiune locală din cadrul programului LEADER+.

⁽¹¹⁾ Cf. Avizul Comitetului Regiunilor referitor la Cartea verde privind coeziunea teritorială [raportor: dl Jean-Yves LE DRIAN, (FR-PSE)], CdR 274/2008 fin.

⁽⁸⁾ Programul RURBACT ar urma să se bazeze pe evoluția și consolidarea Programului URBACT, plecând de la experiența rețelei RURACT, astfel încât să țină seama în mai mare măsură de legătura dintre dimensiunile urbane și rurale.

44. consideră că strategiile macroregionale existente pot fi considerate „**cadre de referință strategică la scară macroregională**”. Strategiile regionale stabilite în cadrul programelor operaționale (avându-și originea în cele trei obiective ale politicii de coeziune) vor putea să se inspire din axele prioritare ale strategiilor macroregionale menționate;

45. solicită **Comisiei Europene precizări cu privire la conținutul și modalitățile specifice ale „contractelor de parteneriat pentru dezvoltare și investiții”** care vor fi negociate între Comisia Europeană și statele membre. Subliniază necesitatea de a se pune în practică principiile parteneriatului și guvernantei pe mai multe niveluri și propune deci ca autoritățile locale și regionale să participe în mod obligatoriu la elaborarea, negocierea și punerea în aplicare a unor contracte de acest tip, în măsura în care ele sunt direct implicate în programele operaționale prevăzute de contracte. Respectivul autorități trebuie să ia parte la procesul de decizie de la nivelul contractului național în ceea ce privește alegerea priorităților tematice și angajamentele financiare aplicabile programelor operaționale la care ele participă;

46. propune ca, prin *contractele de parteneriat pentru dezvoltare și investiții și pactele teritoriale pentru punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020*, fiecare stat membru să introducă un **sistem de guvernare pe mai multe niveluri**, care să asocieze diferitele niveluri teritoriale (comunitar, național, regional și local) în cadrul unui parteneriat consolidat cu autoritățile regionale și locale. Comitetul solicită ca autoritățile locale și regionale să semneze – în calitate de cofinanțatori și/sau cogestionari ai serviciilor publice – aceste pacte teritoriale⁽¹²⁾ și să participe pe deplin la elaborarea, negocierea, punerea în aplicare și monitorizarea lor. După exemplul cadrului strategic comun, aceste pacte teritoriale vor trebui să cuprindă Fondul de coeziune, FEDER, FSE, FEADR și FEP și să asigure coerența cu programele naționale de reformă, facilitând implementarea acestora pe teren;

47. salută instituirea **programelor operaționale ca instrument principal de punere în aplicare** a politicii de coeziune, așa cum este cazul în perioada actuală. În acest sens, Comitetul amintește rolul Comisiei Europene, care va trebui să vegheze ca autoritățile locale și regionale să participe pe deplin la elaborarea, negocierea și punerea în aplicare a acestor programe;

48. sprijină instituirea unor **rapoarte anuale de execuție**, care reprezintă o dare de seamă cu privire la realizarea obiectivelor de-a lungul întregii perioade de programare, așa cum este cazul în prezent. În schimb, Comitetul nu vede utilitatea introducerii unei noi cerințe de evaluare continuă a programelor încă din momentul certificării către Comisia Europeană a unei anumite părți din fonduri;

49. sprijină propunerea Comisiei Europene de a **organiza în mod regulat dezbateri politice** în cadrul diverselor instanțe

⁽¹²⁾ Identificarea autorităților locale și regionale semnatare trebuie făcută la nivelul fiecărui stat membru, în funcție de distribuția competențelor subnaționale.

competente ale instituțiilor Uniunii Europene. În acest sens, Comitetul se pune la dispoziția Comisiei Europene pentru organizarea de dezbateri cu membrii săi, cu ocazia sesiunilor plenare sau a ședințelor Comisiei COTER;

50. sprijină punctul de vedere al Comisiei Europene, conform căruia este fundamental ca **miniștrii responsabili pentru politica de coeziune să se întrunească regulat în cadrul unei formațiuni a Consiliului instituită în acest scop**⁽¹³⁾, pentru a face schimburi de vederi în legătură cu evoluția programelor și cu progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor;

Parteneriate și guvernare

51. consideră că reușita Strategiei Europa 2020 este condiționată de punerea ei în aplicare în comun de diferiți factori implicați la nivel european, național, regional și local, printr-un **sistem de guvernare pe mai multe niveluri**. În acest sens, Comitetul reamintește necesitatea instituirii de pacte teritoriale care să implice în mod mai direct autoritățile regionale și locale;

52. reamintește importanța **unor criterii mai puternice și mai precise, care să permită aplicarea principiului parteneriatului** cu colectivitățile teritoriale în elaborarea, negocierea și punerea în aplicare a obiectivelor strategice comunitare și naționale, precum și a programelor operaționale. Comitetul salută faptul că evaluările Comisiei Europene scot în evidență implicarea autorităților locale și regionale, precum și a actorilor socioeconomiici din teritoriu, condiție esențială pentru succesul politicii de coeziune;

Performanță, condiționalitate, stimulente și sancțiuni

53. încurajează ferm autoritățile regionale și locale să asigure cel mai înalt nivel de performanță a capacităților administrative și instituționale și să prevadă resurse umane și financiare corespunzătoare pentru a face față complexității proiectelor finanțate de UE, în primul rând în ceea ce privește sarcina administrativă și birocrăția; subliniază nevoia asigurării unor niveluri adecvate de finanțare, pentru ca autoritățile regionale și locale să poată lua parte la proiecte majore finanțate prin fondurile structurale;

54. **se opune cu hotărâre dispozițiilor privind așa-numita condiționalitate macroeconomică externă**, adică retragerii sumelor acordate prin fonduri structurale regiunilor și orașelor, din cauza erorilor sau deficiențelor de care se face vinovat guvernul național al acestora sau pentru nerespectarea de către acesta din urmă a Pactului de stabilitate și creștere. Impunerea de sancțiuni sau oferirea de stimulente financiare legate de Pactul de stabilitate și de creștere, în vederea garantării respectării condițiilor macroeconomice, riscă să afecteze mai ales colectivitățile locale și regionale, chiar dacă acestea nu sunt responsabile de nerespectarea de către statele membre a obligațiilor ce le revin în domeniu⁽¹⁴⁾;

⁽¹³⁾ Ar putea fi vorba de o formațiune specială – destinată politicii de coeziune – sau de ședințe ale Consiliului Afaceri Generale consacrate politicii de coeziune, în prezența miniștrilor responsabili cu politica de coeziune.

⁽¹⁴⁾ Avizul CoR din 1 decembrie 2010: „Consolidarea coordonării politicilor economice”, raportor: dl TATSIS (EL-PPE), CdR 224/2010 fin, precum și Rezoluția CoR privind prioritățile pentru anul 2011, adoptată la 2 decembrie 2010, CdR 361/2010 fin (în special pct. 10).

55. susține instituirea **condiționalității interne**, menite să îmbunătățească eficacitatea politicii de coeziune. O astfel de condiționalitate ar trebui să fie în legătură strânsă cu prioritățile tematice ale politicii de coeziune și nu ar trebui să încerce stabilirea de legături cu reformele structurale mai ample aflate întrucâtva în relație cu aplicarea politicii. Aceasta ar trebui să se concentreze asupra condițiilor structurale și instituționale necesare pentru a se asigura cea mai bună utilizare a resurselor disponibile pentru coeziune. Ea ar trebui să fie simplă, aplicabilă, proporțională și verificată *ex ante*;

56. sprijină **menținerea cofinanțării europene**, o garanție a asumării politicii de către factorii de decizie din teren și a responsabilizării acestora. Nivelurile cofinanțării comunitare ar trebui modulate în funcție de obiective și de nivelul de dezvoltare a fiecărei regiuni, așa cum este cazul în prezent. În schimb, Comitetul se opune oricărei revizuirii în sensul diminuării nivelurilor de cofinanțare, care nu trebuie utilizate drept variabile de ajustare în caz de constrângeri bugetare în momentul încheierii acordului interinstituțional privind viitoarele perspective financiare. Pe de altă parte, Comitetul își pune întrebări în legătură cu modulările nivelurilor de cofinanțare propuse de Comisia Europeană, în funcție de valoarea adăugată comunitară, de tipurile de acțiune și de beneficiari. Astfel de modulări riscă să determine situații complexe care pot genera nereguli și pot complica și mai mult sarcina autorităților de management. În sfârșit, Comitetul reamintește că nivelurile de cofinanțare în funcție de axă trebuie să fie definite la nivelul fiecărui program operațional, astfel încât să fie adaptate obiectivelor prioritare luate în considerare;

57. **se opune propunerii de constituire a unei rezerve de performanță**, bazată pe obiectivele Strategiei Europa 2020, ale cărei criterii obiective de atribuire par greu de definit. O astfel de rezervă de performanță ar putea avantaja regiunile cele mai performante, fără a lua în considerare eforturile depuse de anumite regiuni care nu dispun întotdeauna de condiții favorabile din punct de vedere teritorial, economic sau social, și fără a lua în considerare natura anumitor soluții, în speță soluțiile integrate complexe, care necesită o pregătire îndelungată. O rezervă de performanță ar putea duce la stabilirea unor obiective cu ambiții modeste de către statele membre. Pe de altă parte, Comitetul consideră că instituirea unei rezerve de performanță, fie la nivel comunitar, fie național, nu reprezintă o garanție pentru creșterea eficienței investițiilor. În schimb, Comitetul ar putea sprijini crearea unei rezerve de flexibilitate, independentă de criteriile de performanță, care să se bazeze pe credite dezangajate automat în cursul perioadei de programare și care să urmărească:

— fie finanțarea inițiativelor experimentale în materie de creștere inteligentă, durabilă sau incluzivă;

— fie apelul la fonduri structurale într-o situație de criză economică, socială sau ecologică, care să justifice accesarea Fondului de ajustare la globalizare și a Fondului de solidaritate al Uniunii Europene;

58. **este de acord cu necesitatea de a institui noi forme de condiționalități financiare (așa-zis interne), în funcție de rezultate**, considerând totodată indispensabilă, pentru garantarea unei puneri în aplicare coerente a sistemului condiționalității structurale, definirea criteriilor – generale, echitabile, proporționale și întemeiate pe principiul tratamentului egal – pe baza cărora va fi posibil să se stabilească în mod clar dacă o condiție dată este îndeplinită. Cuantificarea obiectivelor trebuie utilizată pentru gestionarea strategică a programelor, fără a genera costuri suplimentare disproporționate. Definită cu ajutorul unui număr limitat de indicatori de realizare și de rezultate, această cuantificare permite măsurarea progreselor înregistrate în raport cu situația de plecare și a realizării obiectivelor care urmăresc concretizarea axelor prioritare. Dacă rezultatele scontate nu sunt atinse în întregime, nu trebuie aplicate sancțiuni. Așa cum au amintit miniștrii responsabili cu politica de coeziune, reuniți la Liège în zilele de 22 și 23 noiembrie 2010, în prezent sunt în vigoare condiționalități importante, care și-au dovedit eficiența. Este vorba mai ales de regula dezangajării automate, de regulile de închidere, de aprobarea sistemelor de control și audit, de principiile de adiționalitate și cofinanțare etc. Prin urmare, aceste condiționalități interne vor putea fi continuate și îmbunătățite;

59. reamintește că participarea în contrapartidă a autorităților locale și regionale, cu respectarea principiului cofinanțării, conferă Comitetului Regiunilor întreaga legitimitate de a participa la dialogul constructiv dorit de Comisia Europeană, în vederea aprofundării diverselor modalități de condiționalitate menționate în cel de-al cincilea Raport privind coeziunea, în cadrul unui **grup operativ („task force”) privind condiționalitatea**, alături de statele membre și de Parlamentul European;

Evaluare și rezultate așteptate

60. sprijină propunerea Comisiei Europene de a se **orienta mai mult spre rezultate**, utilizând obiective și indicatori de rezultat clari și cuantificabili, stabiliți *ex-ante* în funcție de obiectivele specifice fiecărei regiuni. Cu toate acestea, trage un semnal de alarmă referitor la tentația ca evaluarea performanțelor de către Comisie să se facă doar în funcție de progresele înregistrate în materializarea obiectivelor Strategiei Europa 2020. În acest sens, Comitetul reamintește că perioada de programare 2007-2013 a reprezentat deja un progres în materie, prin implementarea unei evaluări *ex-ante*, *in itinere* și *ex-post*, al cărei bilanș trebuie făcut înainte de a se opta pentru această soluție;

61. sprijină utilizarea unui **număr limitat de indicatori comuni**, în legătură cu obiectivele de coeziune economică, socială și teritorială și cu obiectivele Strategiei Europa 2020, pentru a permite Comisiei Europene să facă o evaluare globală și continuă a întregii perioade de programare. Cu toate acestea, cei mai mulți indicatori vor trebui stabiliți la nivel regional, în funcție de specificul teritorial al fiecărei regiuni și de axele prioritare luate în considerare. Aceștia vor trebui, totodată, să reflecte necesitatea unei soluții propuse pentru dezvoltarea teritorială;

Instrumente de inginerie financiară

62. **sprijină utilizarea instrumentelor de inginerie financiară**, pentru a spori efectul de pârgie al fondurilor comunitare. Regretă totuși că Comisia aplică restricții tematice pentru a stabili dreptul la ajutoare și consideră absolut necesar ca statele membre să aibă libertatea de a decide la ce nivel (național, regional) vor fi utilizate cu mai multă eficiență instrumentele financiare. Totuși, punerea în aplicare a acestor instrumente va trebui simplificată și explicitată, pentru:

- a facilita participarea BEL și a altor organisme bancare active la nivel național, regional sau local;
- a încuraja autoritățile locale și regionale să utilizeze mai mult aceste instrumente și să asigure implementarea lor;
- a satisface necesitățile tuturor regiunilor, mari și mici, deoarece instrumentele existente sunt concepute doar pentru acțiuni la scară mare;

63. consideră că propunerea Comisiei Europene de canalizare a **sprijinului financiar către întreprinderi**, în principal prin instrumente de inginerie financiară (utilizând în același timp subvențiile pentru a cofinanța programe de asistență orientate către inovare, protecția mediului etc.), ridică semne de întrebare. Asistența acordată întreprinderilor în cadrul politicii de coeziune nu poate avea loc doar prin intermediul ingineriei financiare. Aceasta nu înlătură nevoia de subvenții, deoarece nu toate activitățile pot fi finanțate prin împrumuturi, așa cum nu toate organismele pot realiza proiecte finanțate prin împrumuturi. Criza a arătat că, în perioadele de recesiune, instrumentele bazate pe piață nu sunt operaționale. Autoritățile locale și regionale sunt cele care ar trebui să aleagă tipul de asistență cel mai potrivit, în funcție de baza economică și antreprenorială a fiecărei regiuni și în legătură cu politica de concurență și mai ales cu ajutoarele regionale;

Simplificare

64. **se opune oricărei modificări substanțiale a sistemului actual de gestionare** a fondurilor structurale, așa cum propune Comisia Europeană în cadrul reformării regulamentului financiar. Ca atare, Comitetul invită Comisia Europeană să mențină actualul sistem, care începe să dea roade în ceea ce privește reducerea numărului de erori și de nereguli și căruia i se vor putea aduce îmbunătățirile și simplificările necesare;

65. subliniază că eficiența și îmbunătățirea politicii de coeziune presupun atingerea unui **echilibru între simplitatea și eficiența procedurilor și a gestiunii financiare**, pentru a face politica de coeziune mai ușor de aplicat pentru utilizatori și mai transparentă. Recunoașterea competenței depline a regiunilor în materie de gestionare și control al programelor operaționale regionale reprezintă unul din aceste elemente de echilibru. Pe de altă parte, Comitetul Regiunilor ar trebui să poată propune soluții care să simplifice și mai mult regulile de utilizare a fondurilor de către autoritățile de management și de obținere de către beneficiari a finanțării, invitând de

asemenea Comisia Europeană să reflecteze în continuare la procesul de simplificare, pentru a putea reduce mai ales termenele de rambursare pentru beneficiari;

66. încurajează Comisia Europeană să recurgă la metode simplificate de rambursare a beneficiarilor prin intermediul **forfetării costurilor**, atât pentru FEDER, cât și pentru FSE, solicitând statelor membre să sprijine autoritățile locale și regionale în implementarea rapidă a acestor dispoziții care vor contribui, pe de altă parte, la concentrarea programelor asupra rezultatelor așteptate;

67. ar aprecia o **revizuire a procedurilor** privind programele de **cooperare teritorială** care să vizeze stabilirea de reguli comune tuturor programelor, astfel încât în cazul partenerilor să se poată aplica procedurile de audit acceptate la nivel național, eliminând astfel nevoia verificării de către partenerii principali a auditurilor care provin din alte state membre;

68. atrage atenția Comisiei Europene în legătura cu propunerea acesteia de instituire a **declarațiilor de asigurare**, contractate între autoritățile de management și Curtea de Conturi. Această propunere nu trebuie să contribuie la împovărarea autorităților locale și regionale sub aspectul regulilor de control și audit și la deresponsabilizarea Comisiei Europene în ceea ce privește rolul său de interpretare și de sprijin în materie;

69. subliniază faptul că activitățile de **control financiar și practicile de audit** trebuie să se bazeze în mod clar pe respectarea reglementărilor și trebuie să fie proporționale; Comitetul se opune ferm procesului de „reglementare ocultă”, prin care autoritățile de management sunt „încurajate” să elaboreze programe de evaluare, chiar dacă nu există nicio obligație în acest sens, iar listele standard de verificare utilizate de auditori și furnizate de Comitetul de coordonare a fondurilor conțin elemente care nu se regăsesc în regulamentele UE și nici nu sunt impuse de legislația națională;

70. salută propunerea Comisiei Europene de a excepta primul an de programare de la **regula dezangajării automate**, dorind ca această exceptare să fie justificată abia la încheierea programului operațional. Această dispoziție va permite recuperarea întârzierilor înregistrate la începutul perioadei de programare. Cu toate acestea, Comisia Europeană și statele membre vor trebui să se asigure că adoptarea programelor operaționale va avea loc într-un stadiu cât mai timpuriu, pentru a reduce riscurile de întârziere la începutul perioadei;

71. regretă lipsa unei propuneri a Comisiei Europene destinată simplificării procedurilor referitoare la **proiectele generatoare de venituri**, al căror mod de calculare foarte complicat este contraproductiv, descurajându-i pe potențialii susținători de proiecte. Pe de altă parte, Comitetul încurajează Comisia Europeană să simplifice și să accelereze sistemul de aprobare a marilor proiecte;

72. sprijină armonizarea **normelor privind eligibilitatea cheltuielilor** între domeniile de acțiune, instrumentele financiare și fonduri, prin prevederi detaliate incluse în cadrul strategic comun și punerea în aplicare a prevederilor legale ce decurg direct din acesta, pentru a simplifica procedurile de punere în aplicare și a reduce la minimum riscul apariției unor nereguli. Cu toate acestea, va trebui să se asigure participarea deplină a autorităților locale și regionale la stabilirea – împreună cu statele membre – a acestor reguli de eligibilitate, pentru a putea garanta interpretarea comună corectă și aplicarea normelor europene la nivel național și regional.

Bruxelles, 1 aprilie 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO
